

nih šolah pospešila in omogočila vzgoja večjega števila mladih.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Pred zasedenjem Društva narodov v Ženevi se vršijo tamkaj posvetovanja glede evropskih združenih držav po zamislu francoskega zunanjega ministra Brianda. Teli posvetovanj se udeležuje 17 evropskih zunanjih ministrov.

Angleška statistika glede oboroževanja Italije na morju. Italijansko oboroževanje na morju povzroča Angliji vedno večje skrbi. Po angleški statistiki je povečala it. liza tonažo bojnih ladij križark na 40.000 ton, med tem ko jo je Angleška znižala za 125.000 ton. V Italiji je bilo spušenih v morje od prevrata do danes 7 križark, na Francoskem 1 in na Angleškem nobena. Število leta 1930 v Italiji dograjenih bojnih ladij znaša 16. Med temi sta 2 križarki po 10.000 ton, 4 po 5.200 ton, nadalje 2 rušilca in 6 podmornic. Baš sedaj gradijo Italijani še 2 križarki po 10.000 ton, 6 manjših križark, 8 rušilcev in 12 podmornic, ki bodo po večini dograjene že leta 1931. Baš omenjena italijanska oboroževalna politika na morju je v nasprotju z angleško in jo je smatrati kot napadalno.

Iz londonskih indijskih posvetovanj. Na indijskih posvetovanjih v Londonu so že razpravljali o osnutku poročila, v katerem so začitane glavne smernice bodoče indijske ustave. Po novi ustavi bodo Indijci sami odgovorni za delo zvezne vlade. Izvršilna oblast ostane še nadalje pri angleški kroni, oziroma pri glavnem upravitelju (guvernerju), ki je Anglež. Indijske zvezne države bodo sodelovale pri odločitvah zakonodajne skupščine. Obramba Indije bo postala indijska zadeva in bo indijska armada prepojena z indijskimi oficirji in moštvi.

Iz nemirne Indije. Med tem, ko se trudijo na indijskih posvetovanjih v Londonu, kako bi Indijce zadovoljili, nadaljujejo indijski nacionalisti neizpršen boj za popolno neodvisnost od Anglije. Angleška oblast je usmrtila pred templjem v Pooni 4 Indijce, ki so bili lani napadli policijsko postajo in pobili več stražnikov. Nacionalisti so napovedali za to priliko žalne dneve, pri čemur je došlo povsod do težkih nemirov, spopadov in so ječe polne aretirancev. Nahujšana mladež streže predvsem po življenju indijskemu podkralju Irwinu, na katerega je bilo po-

skušanih že več brezuspešnih atentatov. V Birmi vprizarjajo četaši izpade iz džungle in jih preganjajo angleške čete z letali ter bombami. Grd zločin se je zgodil v vili blizu Lahoreja, kjer je odpuščen indijski vojak hotel umoriti angleškega kapitana. Iskanega ni našel doma, pač pa njegovo ženo in 2 otroka. Ženo je razmesaril in bi bil pobil tudi otroka, da ni drugega zločina preprečil na pomoč prihiteli sluga.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Zdravniki v Lurdu. Zanimanje zdravniške vede za čudežna ozdravljenja v Lurdu vedno bolj narašča. Po statistiki dr. Walleta je obiskalo Lurd l. 1927 722 zdravnikov iz vseh delov sveta, da bi se prepričali na lastne oči o čudežih. Leta 1928 je znašalo število zdravniških obiskovalcev že 788, leta 1929 920 in v minulemu letu 988. Leta 1930 je bilo predloženih v Lurdu zdravniški preiskavi 92 slučajev. 79 slučajev popolnega ozdravljenja so razložili zdravniki s čudnimi, vendar naravnimi vzroki. V 13 slučajih pa se zdravniki niso mogli sklicevati na zdravniško vedo, morali so priznati čudežno moč — lurskega studenca.

Trpljenje duhovnikov v Rusiji. Angleški list »Morning Post« objavlja iz arhivov moskovske policije pismo, ki ga je poslal izgnani katoliški duhovnik Goklibovič z otoka Solovjecki izvršilnemu odboru v Moskvo. Glasi se: »Katoliški duhovniki, ki so pregnani na ta otok samo zato, ker so zaradi vere proglašeni kot sovražniki komunizma, so oslabei na zdravju. Od občevanja z vnanjim svetom so izključeni; denar za zavoje, ki jih sorodniki pošiljajo, dobe zelo pozno, ali pa sploh ne. Prisiljeni so, da kopljejo temelje za nove stavbe, da prenašajo težko kamenje. Pri tem neznosnem delu, ki presega njih moči, morajo v hudem mrazu več ur celo do kolen vodo gaziti. Po zimi, ko to delo preneha, so duhovniki prisiljeni, da stojijo na straži neprestano po 16 ur. Stanovanje je ozko in nezdravo. Pazniki duhovnikov so bivši kaznjenci. Kako da ravnaajo s svojimi varovanci, ni da bi pisal. Resnico navedenih točk je potrdilo s podpisom 22 prič. Veliko usneha pritožba najbrž ni imela, pristavlja gori omenjeni list.

Misijski letalo. Misijski apostolske prefektore Broken Hill so zamogli radi velike oddaljenosti le malokdaj obiskati katoliško občino Mongu ob zgornjem toku srednjeafriškega veletoka Sambesi. Občina šteje 27 katoličanov. Misijski je moral potovati štiri tedne, da je prišel k tem vernikom. Preteklo leto so se obrnili katoličani v Mongu na apostolsko prefekturo s prošnjo, da jim pošlje misijonarja, ki jim bo m. ševal ter podelil sv. zakramente. Prefektura jim ni mogla izpolniti prošnje ker ni imela na razpolago nobenega duhovnika. Verskih tolažil željni Mongučani so

sklenili, da bodo zbrali svoje prihranke in plačali letalo, katerega bi se naj poslužil misijonar. Tako se je tudi zgodilo. Jezuitski pater Siemenski se je pripeljal po železnici v Levinstone, kjer ga je že čakal aeroplan. Po preteku par ur se je izkrcal v Mongu.

Trije strel...

Lansko leto sta se poročila ključavničar državnih železnic v Mariboru Friderik Košir in 23letna Ana Kovačeva. Zakon je bil le kratko srečen, ker so se pojavili kmalu prepiri ter nasprotja v toliki meri, da je došlo te dni do ločitvenega postopanja. Mož je bil ljubosumen in je pozival ženo večkrat k redu ter na odgovor. Oba nesrečna zakonca sta stanovala pri ženinini materi Mariji Kovačevi na Šobru nad Kamnico. Dne 13. januarja Friderik ni šel na delo, ampak je počakal svojo ženo, ki je šla krog poldne v mariborsko tovarno v Kamniškem grabnu pri hiši upokojene učiteljice Poldinek. Ko sta se oba sestala, se je razvil kmalu prepir, med katerim je potegnil mož samokres in oddal na ženo tri strele. Raztelesenje smrtno zadete je dognalo, da sta Ano dva strela le oplazila, tretji je bil oddan zadej v hrbet, šel je skozi pljuča ter srce in bil takoj smrtlen. Po izvršenem uboju je mož zbežal v bližnji gozd. Krog smrtno zadete so se kmalu zbrali ljudje, da bi jej nudili prvo pomoč, a je bilo seve vse zaman. Nenadoma se je pojavil pri izdahnuli tudi mož, je poljubljaj ustreljeno ženo in se vedel, kakor bi bil ob pamet in nato zopet odbežal v gozd. Popoldne po zločinu so ga videli celo v Mariboru in so ga zvečer aretirali na Zrkovski cesti. Košir priznava krvavo dejanje, katerega je zagrešil v razdraženi ljubosumnosti.

NOVICE

Duhovniške spremembe. Župnijo D. Lendava je dobil dosedanj tamošnji provizor Ivan Jerič; Jožef Šketa, kaplan v Mežici, je prestavljen za kaplana v Veliki Nedelji; Franc Rakun, kaplan na Hajdini, je nastavljen za provizorja v Framu; Vinko Pivec pride za kaplana v Cirkovec. Framski župnik Viktor Kragl gre v pokoj. Kaplanija na Hajdini ostane nezasedena. G. profesor Alojzij Pavlič pride iz Celja za veroučitelja na mariborsko realno gimnazijo.

Imenovanje za poslanika. Direktor »Jutra« gospod dr. Albert Kramer je imenovan za poslanika in pooblaščenega ministra v Pragi.

Otvoritev gozdarske šole v Mariboru. V bivšem oblastnem dvorcu v Mariboru je bila dne 16. t. m. otvorjena dvoletna gozdarska šola, za katero je pri-glašanih 22 gojencev iz dravske banovine.

Pet let robije radi uboja. Senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil dne 15. januarja Franca Klobaso iz

„Slov. Gospodar“ stane:

a) v Jugoslaviji:

Celoletno 32 Din.
Polletno 16 Din.
Četrletno 9 Din.

b) v inozemstvu:

Celoletno 64 Din.
Polletno 32 Din.
Četrletno 18 Din.

Oseka pri Št. Lenartu v Slov. gor. na pet let robije in na 1500 Din pogrebnih stroškov, ker je dne 20. oktobra m. l. udaril posestnika Franca Vogrina z motkinim ušesom po zatiljku, da mu je počila lobanja in je ta umrl.

Še dve obsodbi pred mariborskim senatom. V jetnišnici mariborskega okrogne sodišča sta se dogovorila A. Brinovšek in Leopold Zupanc, da bo preskrbel Brinovšek po prestani kazni Zupancu dve žagici za piljenje železa proti nagradi 2500 D. n. S. košaro črešenj je stara ženka iz Št. Ilja prinesla v jetnišnico dve žagici, katere so pazniki odkrili. Zupanc ni zagledal predčasno svobode, Brinovška so pa te dni obsodili na pet mesecev ječe. — Na Klanecu med Spodnjim in Zgornjim Črešnjcem se je letošnje jesen srečal 21-letni brodar Ferdinand s svojim stricem, katerega je potelkel na tla in mu prizadjal z nožem poškodbe na levem in desnem podlehju. Ko je stric Kolunder bežal, mu je Ferdinand sledil in ga še enkrat ranil. Obtoženi je bil obsojen na 10 mesecev strogega zapor.

Po strehah so levili v noči od 16. na 17. januarja v Mariboru v kavarni Senica dva vlomilca, katera so slednjič komaj prijeli. Vlomilca sta imela pri sebi razno vlomilno orodje.

Otrok padel v vrelo vodo. Pri Sv. Juriju ob Pesnici je padla dveletna hčerka hlapca Brusa v škafo v vrelo vodo in dobila pri tem smrtonosne opekline.

Požar je uničil dne 13. januarja eno poslopje posestniku P. lnu v Gorišnici.

čilo notrajno krvavitev ter takojšnjo smrt. Ubijalca zasleduje orožništvo.

Umori v Medžimurju. Ni se še umirilo tukajšnje ljudstvo zbog zagonetnega umora živinskega trgovca ob priiliki sejma v Čekovcu, že je prišla vest o nič manj grozni smrti Martina Žižič iz vasi Veščica pri Strigovi. Kmetje so ga našli umorjenega pred lastno hišo. Bil je udarjen s topim predmetom po temenu, kar je povzročilo smrt. Oblast obrača veliko pažnjo na to, da se preprečijo slična grozodejstva, ki se tukaj dogajajo tako pogosto.

Po toliko letih iz ruskega ujetništva. Pred par dnevi se je vrnil iz ruskega ujetništva delavec Tevžek Kiš, ki je bil ujet leta 1914 kmalu po izbruhu svetovne vojne. Osem mesecev je romal peš skozi ruske pustinje, dokler ni prišel na Madžarsko, kjer so mu dali listine in ga spravili v domovino. Sedaj išče ženo in svojega otroka, ki je bil ob njegovem odhodu star komaj tri mesece.

Samski davek v Zagrebu že pred 300 leti. Samski davek je obstojal v Zagrebu pod drugim imenom že začetkom 17. stoletja. Mestno zastopstvo je sklenilo dne 3. avgusta 1635 to le: »Vsi premožnejši mladi moški, ki nimajo zakonsko veljavnih žen, se morajo do pustnega dne leta 1635 poročiti, sicer zapadejo globi 100 zlatov. Za ubožnejše samce bo določil mestni magistrat primerno kazen. Ako bi se kateri ustavljal plačilu globe, mu bo magistrat zaprl delavnico, odnos-

na Nemškem generalni poštar Henrik Stephan. Načrti za ustanovitev svetovnega poštnega prometa so že iz leta 1868-69, a je udeležitev zavrnila vojna med Nemci in Francozi l. 1871. Še le pred 56 leti se je posrečilo Stephanu na zboru v Bernu, da je pripravil zastopnike raznih držav, da so podpisali sklep glede osnivanja svetovne poštne zveze.

Dva ugasla ognjenika na delu v Argentini. V torek dne 13. januarja sta začela nenadoma bruhati dva ugasla ognjenika v bližini San Antonija de la Cobres v Andih v južnoameriški državi Argentina. Ogromni toki lave so zalili vse polje ob vznožju ognjenikov, uničili vso žetev ter zasuli več naselbin. Število človeških žrtev še ni znano, a je gotovo visoko, ker je zalotila nesreča ljudi iznenada ter sredi noči. Poginilo je mnogo živine. Vlada je poslala v prizadete kraje vojaštvo, ki je zaenkrat brez moči, ker sta vulkana vedno še v polnem bruhanju. Izbruhi lave so spremljani od podzemeljskega bobnenja in potresnih sunkov.

Izbruh ognjenika v Mehiki. V Mehiki je začel bruhati ognjenik Popocatepetel. Izbruhe vulkana je spremljal potres, ki je porušil popolnoma mesto Oaxa in poškodoval še razne druge kraje. Nesreča je zahtevala mnogo človeških žrtev.

Rusija, Kitajsko in Japonsko zajel mráz. V Rusiji in posebno še v Sibiriji imajo 60 stopinj pod ničlo mraza. Radi

Na 15. strani je oglas: Mi kupimo za Vas!

ci pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Ogenj je nastal iz nepojasnjenežga zroka. Zahvala omejitve požara gre sosedom in gasilcem.

Iz žalesti radi zapostavljanja si je prerezala vrat z britvijo v Bogojini v Prekmurju 70letna starka. S hudo zevajočo rano so jo prepeljali v bolnico v Mursko Soboto.

Premogekop bodo obnovili. Premogokopna družba pripravlja obnovitev že več let opuščenega premogovnika v Stanovskem pri Poljčanah.

Avtomobil v grabi. V sredo dne 14. januarja zjutraj je peljal osebni avto veleposestnika Šmida iz Jurkloštra v smeri proti Rimskim toplicam. Na najbolj strmem in nevarnem mestu je odpovedal volan (grmilo). Ker je bil voz v polnem teku, ga šofer ni mogel zavestaviti; skočil je s ceste, se preobrnil štirikrat v zraku in obležal v jarku popolnoma razbit. Ne srečo se potnikom ni pripetilo nič drugega, kakor da so se prestrašili in nekoliko opraskali.

Raztelesenje je dognalo zločin. — Pred tremi tedni so našli vrh Golobnjaka pri Novem mestu mrtvega 20-letnega kmečkega fanta Antona Jarca z Malega vrha pri Mirni peči. Pokopali so ga v prepričanju, da je — zmurznil vsled preobilice alkohola. Zaradi govorice o zločinu je zaukazalo novomeško sodišče raztelesenje, ki je ugotovilo, da je bil pokojni Jarc udarjen preko desne senčnice s topim predmetom s tako silo, da je počila lobanja v dolžini 6 cm, kar je povzro-

no trgovino. Kljub tej odredbi je bilo v Zagrebu precej mladih moških, ki so rajši plačali 100 zlatov, ali opustili obrt ter trgovino, nego da bi se bili oženili. Mestni magistrat se je čutil 4. februarja 1637 poklicanega, da je obnavil naredbu od 3. avgusta 1635. Tedaj je prišel govor tudi na vdovce. Tozadevno je bilo sklenjeno: »Vdovce je smatrati za poročene, vendar ne vseh.« S to označbo je bilo povedano, da je mogoče mlajše vdovce prisiliti v zopetni zakon. Kakor je razvidno iz navedenega vzgleda, se v zgodovini vse ponavlja. Samski davek, ki je stopil letos pri nas v veljavo, je mrevaril zakrknjene samce in mlajše vdovce v Zagrebu že pred 300 leti.

Koledar s 13 meseci. Ideja, da se upelje nov koledar, ki bi imel 13 mesecev, kateri bi vsi imeli enako število dni, dobiva v Ameriki čimdalje več pristašev med trgovskim svetom. Nekatere tvrdke imajo upeljan ta koledar za svoje notranje poslovanje že več let; vsako leto se jim pridruži število drugih tvrdk, tako da bo njih število znašalo v tekočem letu že 115, kar je dvakrat več kakor v letu 1927. V oktobru tega leta se bo vršilo v Genovi posebno zborovanje glede reforme koledarja. Sklepi tega zborovanja se bodo predložili vladam posameznih držav v potrditev.

Stoletnica rojstva ustanovitelja svetovnega poštnega prometa. Letos je preteklo 100 let, odkar je bil rojen 7. januarja 1831 v mestu Stolp-Pomern

zime je ustavljen na nekaterih progah železniški promet. Japonsko so obiskali zadnje dni snežni viharji, ki so po vzročili ogromno škodo. Po vsej Kitajski je nastopila ostra zima in je mraza do 40 stopinj pod ničlo.

25 let po nedolžnem zaprti. V nemškem mestecu Detmold so leta 1883 ob sodili takrat 23letnega mesarskega pomočnika Konrada Kruseja na ječo do smrti, ker je po trditvi obtožnice zastrupil svojo mater z mišnico. Ko so zdravniki materino truplo preiskali, so res ugotovili zastrupljenje z mišnico, Kruse pa je klub temu venomer trdil, da je pač imel mišnico, svo je matere pa ni zastrupil, ker ni imel nobenega povoda za to. Dve priči sta pa izpovedali, da je obtoženec svoji materi večkrat grozil, da ji bo kaj naredil: ali jo bo ubil z mesarico ali pa jo bo zastrupil z mišnico. Glavna priča, ki je pričala proti obtožencu, sicer ni bila na najboljšem glašu, vendar pa so porotniki verjeli izpovedi priče in so Kruseja obsodili na do smrti ječo. Leta 1886 pa je ena od prič proti Kruseju umrla, pred smrtjo pa je priznala, da je proti Kruseju — krivo pričala. Že takrat so se začeli neki gospodje potegovati za obnovitev procesa, ali pa za pomilostitev, toda vsi naporji so ostali zaman. Šele leta 1918 so Kruseja pomilostili, ko je bil že 25 let zaprt. Šele sedaj, torej po 47 letih, pa se je posrečilo nekemu odvetniku dognati, da je neki človek, ki je bil glavna priča proti Kruseju, ne-

Ameriška preoceanska letalca Viljem Mac Larens in gđc. Beryn Hart, ki sta s svojim letalom strmoglavila v morje in izginila v valovih.

kje v južni Ameriki umrl in da je tudi ta človek pred svojo smrtjo povedal, da je krivo pričal. To svojo izjavo je narekoval tudi ameriškemu notarju na zipisnik. Šele na podlagi te izjave je mogel napraviti odvetnik po trehne korake za obnovitev procesa. Seveda bo oprostitev, ki bo zdaj brezdvomno prišla, le moralnega pomena, 25 let ječe pa sedaj že 70letnemu Kru-seju ne more nihče več odtehtati.

Ugrabljen dolarski princzinja. V zadnjem času se širijo v Ameriki slučajji ugrabitve bogatejših oseb. Veliko ogorčenje vlada baš sedaj v mestu Greenfield v državi Missouri. Mlado Ano Mac Kinley, hčerko večkratnega milijonarja in oljnatega kralja, je odpeljal maskiran bandit pri belem dnevu iz očetove hiše. Hčerka se je sprehajala s svojo materjo po vrtu, ko je stopil pred obe moč z masko na obrazu. Nameril je revolver proti ženskam. Stara gospa se je takoj onesvestila. Mlajšo je ropar vlekel preko dvorišča v avto. Predno so prihiteli na pomoč domači ter služinčad, je avtomobil že odrčel. Drugi dan se je vrnila deklica čisto potrta. Povedala je, da so bili v avtomobilu moški, ki so jo zvezali na rokah ter nogah. Morala je priseči, da bo prinesla tekom sedmih dni na gotovo mesto 10.000 dolarjev odkupnine. Banditi so nato izginili z avtomobilom in jetnica je morala peš tako daleč nazaj. Celotna policija v Greenfieldu in nešteti prostovoljci so na nogah za roparji in izsiljevalci.

Oporoka v zvočnem filmu. Starejši tovarnar iz angleškega mesta Birmingham je pustil pravkar izgotoviti zvočni film o samem sebi. Tovar narja je videti ter slišati, kako prednaša pred zbranimi sorodniki ter prijatelji svojo oporoko. Film bodo predvajali takoj, ko bo ta čudak po smrti sežgan. Tovar nar ni samo določil, kedo naj bo povabljen na njegovo sedmino, — ampak je sestavil celo red sedežev pred platnom. V filmu pozdravlja sežgani vsakega izmed povabljenih v posebnem nagovoru, v katerem pojas-

nuje napake ter čednosti njegovih sorodnikov ter prijateljev. Oporoko v filmu sklene z besedami: »Da pa ne bodo oni, ki se čutijo v oporoki zapostavljene, skušali osporiti veljavnosti testamenta, bo prečital oporoko sedaj advokat v po zakonu predpisani obliki.« Nato se tovar nar še prikloni, zamahne z roko v slovo in izgine s platna.

Koliko časa moramo spati. V mnogih deželah je spadala med najkru-tejša mučilna sredstva, da se žrtvi ni dovolilo zaspati. Spanje spada med neobhodne življenjske pogoje. Vedno so se pa našle izjeme, ljudje, ki sploh ne spe ali pa zelo malo. Tako živi v Budimpešti državni uradnik, ki je bil leta 1915 v vojni ranjen, pa poslej ni nikdar več niti za minuto zaspal. Neki angleški strokovni list poroča o peku, ki je spal samo po 6 do 10 ur na mesec. Ponoči je pridno delal, podnevi je pa hodil na lov. O velikih duhovih je znano, da so potrebovali zelo malo spanja, tako da je nastal rek, da potrebuje človek tem manj spanja, čim bolj je nadarjen. Živahno delovanje možgan prežene trudnost in zaspanost. Normalen človek nujno potrebuje spanja in če ga iz katerega koli vzroka nima dovolj, čuti neprijetne posledice na duši in telesu. Velikokrat se je že sročilo vprašanje, koliko spanja potrebuje človek. Učenjak Kant je dan razdelil na tri dele: osem ur delo, osem ur odmora, osem ur spanja. Neki star pregovor pa slove: osem ur spanja za moža, devet ur za žensko in deset ur za norca. Pravila pa imajo tudi tu le relativno veljavo, ker je velika razlika med ljudmi glede potrebe po spanju.

Dolga noč. Na vseučiliški kliniki v Leningradu se je nedavno dogodila nenavadna prikažen. Iz dolgoletnega spanja se je prebudil vojak Mihael Lukjanov, gardnega grenadirskega polka, ki je bil leta 1915 ranjen v glavo na nemški fronti in je od tedaj — spal vse do letos. Ko mu je bilo 24 let,

je bil ranjen ter je po operaciji v bolnici zapadel v trdno spanje. — Prišla je prva revolucija in Lukjanov jo je prespal; tudi ob oktoberski revoluciji se ni zbudil. V kliniki so ga držali vsa ta leta kot zanimivo redkost ter ga opazovali in umetno hranili. Pretekli teden se je začel stegovati in dajati od sebe vse znake, da se bode prebudil. Zdravniki so ugotovili, da je popolnoma zdrav in so mu po treh dneh, ko je bil že prebujen, dovolili, da je vstal s postelje. Niso mu pa povedali, koliko časa je spal in Lukjanov je imel dojem, da se je zbudil po normalnem spanju. Čudil se je, da so ga prenesli v drugo bolnico ter spruševal po svojih tovariših. Ko pa je hotel vedeti, kakšen je položaj na fronti, so mu z veliko težavo dopovedali, kaj se je zgodilo med njegovim spanjem. Rekli so mu, da je star sedaj 39 let in vojak je obžaloval, da je zamudil toliko let svojega življenja, ki bi jih bil lahko drugače porabil. Mož ni vedel, da je prespal najnesrečnejša leta. Po uradnem naročilu so ga nato z avtomobilom prepeljavali po Leningradu, da vidijo, kakšen dojem bode nanj napravilo mesto. Lukjanov je bil močno razočaran in je dejal, da je bil Petrograd daleko lešji nego je — Leningrad. Dalje ga niso spraševali, boječ se, da ne bi mož razkladal svojih prepovednih nazorov in bi se zanj začela zanimati državna politična uprava. Prebujenec je močno nezadovoljen s stanjem stvari v Rusiji in pravi, da mu je nepojmljivo, kako se je mogel svet tako strahovito zane-mariti in zakaj policija trpi tako zanikrnost.

Najdaljši obok mesta. Najdaljši obok železnega mosta so dogotovili te dni v luki glavnega mesta Avstralije Sydneya. Obok je dolg 503 m, celi most pa 1227 m. Stroški za zgraditev mostu znašajo 1 milijardo 960 milijonov dinarjev.

Drevo, ki daje celo leto hrano. Drevo, ki daje celo leto hrano, je dateljeva palma, ki raste po oazah Afrike, v Arabiji ter po sv. deželi. Sad datljeve palme je glavna hrana narodov, ki prebivajo po puščavah ter pustinja. Koščiice sadu datljeve palme so hrana za živino, oglje za kovače, deblo daje poraben les, listje rabijo za pletenje preprog, mlado listje je priljubljeno sočivje. Deblo datljeve palme navrtajo in iz soka pridelujejo sladkor ter vino. Manj vredno sadje datljeve palme uporabljajo za pridelovanje sirupa, žganja ter kave. Žetev sadja datljeve palme traja cele mesece. Obrane datlje posušijo ter razpošiljajo po svetu v balah. Datljova palma hrani človeka skozi celo leto.

»Winnetou«: najlepša Karl Mayeva knjiga. Prvi zvezek izide koncem januarja tega leta. Nato redno vsak mesec po 1 zvezek, tako da bo koncem leta celotno delo, ki obsega tri knjige, katerih vsaka bo imela 4 zvezke, na razpolago. Mesečna naročnina na »Winnetou« znaša 13 Din. — Oni naročniki, ki se bodo prijavili v januarju in februarju tega leta, bodo plačali samo deset obrokov namesto dvanajst. Zadnja dva

zvezka bodo prejeli brezplačno. Vsak zvezek obsega 10 tiskanih pol okoli 150 strani, celo delo torej bo obsegalo 1800 strani. Ti naročniki imajo nadalje tudi ugodnost, da vse dosedanje knjige Cirilove knjižnice prejmejo s 25% popustom. Poglejte naš oglas na 15. strani: Mi kupimo za vas!

Presenetljive uspehe zdravljenja katarjev dihalnih organov dosežete s pitjem Radenske zdravilne vode s toplim mlekom.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmodernejše urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: **višinskim solncem** za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; **tonizatorjem** za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; **diatermijo** za električno pregrevanje in električno izžiganje; **žarnico »hala«** za revmatično in druga boleča vnetja; **»enteroclanerjem«** za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Cene zmerne. 83

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine **»Franz Josefove«** vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s **»Franz Josefovo«** vodo najboljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. **»Franz Josefova«** grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 6

Specialist za ženske bolezni in porod dr. Ipvic Benjamin v Mariboru zopet ordinira v svojem sanatoriju pod piramidnim gričkom onstran Tomšičevega drevoreda, čisto na koncu Prešernove ulice, ki se odcepi med hiš. št. 7 in 11 Aleksandrove ceste (pri trgovini Turad). 187

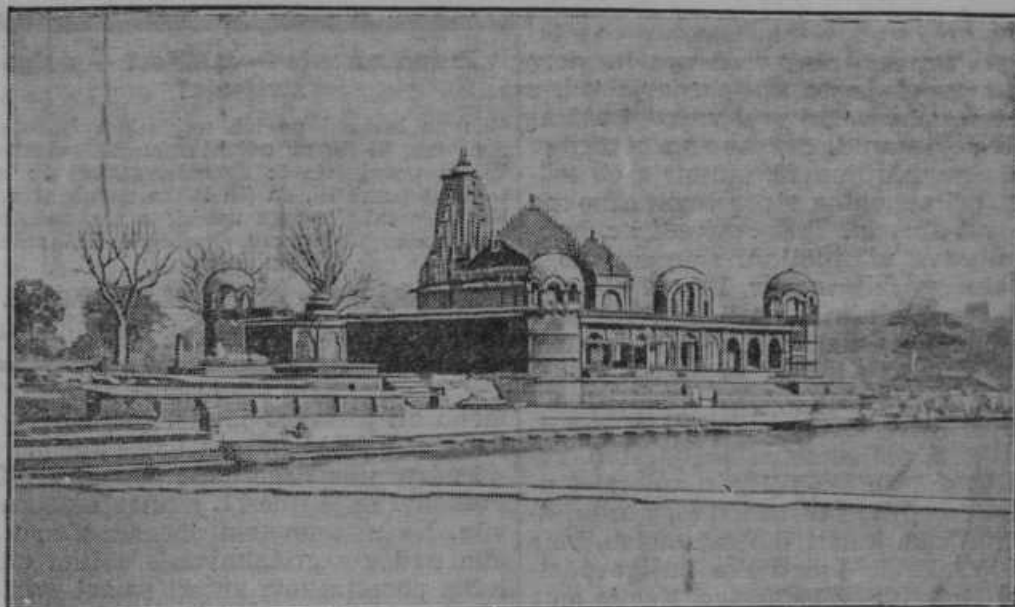
Skrivalnica v »Naših slikah.« Obrni sliko na desno. Glava lovca se pokaže v vejah drevesa.

★

Pod carjem in danes.

Pred vojno, ko je vladal majko Rusijo car in caristi, so se pojavljale tam kaj razven velikih revolucij, ki so vzbujale svetovno pozornost, tudi pogostoma in v presledkih manjši uporji ter štrajki, ki so ostali neopaženi od zunanjega sveta.

Leta 1912 se je zgodil slučaj, ki je obrnil oči celega sveta na Rusijo in kričal, da je tamkaj marsikaj gnilega in posebno še med vojno mornarico. V Sebastopolu, glavni vojni luki črnomoškega ruskega brodovja, se je bilo zgodilo nekaj groznega: Na veliki bojni ladiji »Knez Potemkin« je došlo lepega dne do splošnega upora po-

Indijski tempelj pri mestu Poona, kjer so bili zadnji krvavi izgredi proti Angležem. Uporniki so ubili policista in štiri ubijalci so bili takoj obešeni pred templjom.

morščakov. Moštvo je oficirje deloma pobilo, deloma zaklenilo v kabine. Uporniki so razobesili na ladji rdečo zastavo, zapustili luko, se pojavili v drugih ruskih pristaniščih, kjer so poskušali razširiti upor. Nekaj dni so se vozili brez pravega cilja okrog po Črnem morju. Slednjič jim je zmanjkalo vode ter drugih zalog in so se morali zateči v rumunsko luko. Rumunija je uporno rusko ladjo pridržala, dokler se ni pripeljalo po njo carju zvesto ostalo brodovje. Uporne mornarje, kolikor jih ni pobegnilo ob priliki pristanka v Rumuniji, so postavili pred vojno sodišče, ki je opravilo temeljito svoj krvniški posel. Celi svet je imel ob tej priliki priložnost, da je lahko spoznal, kako žalostne razmere so vladale tedaj v ruski mornarici.

Slučaj »Potemkina« ni ostal znamenit le v zgodovini uporov, ampak so ga še posebno sovjeti proslavljali kot znamenje ter naznanilo velike revolucije. Ko so pričeli sovjeti v inozemstvu se posluževati filma kot razširjevalno sredstvo svojih načrtov, je bil baš upor na »Potemkinu« oni čin, ki je bil ovekovečen v filmu. V vsaki ruski vasi, v vsaki vojašnici, na vsaki ladji so proizvajali ta film, da bi pokazali javnosti, kako nekaj groznega se je dogajalo v Rusiji, ko je stiskal ljudstvo car in kako so si skušali tlačani pod caristi izvojevati svobodo.

In kjer je bil film »Potemkin« prikazan, je tudi dosegel svoj namen.

Kaj pa smo čuli zadnji čas iz sovjetske Rusije? Čudno poročilo nas je presenetilo baš iz Sebastopola. Na sovjetski križarki »Profintern« se je uprla moštvo. Uporniki so se podali na morje, moralo jih je premagati ter ukrotiti boljševizmu zvesto brodovje. Upornike so postavili pred vojno sodišče, ki je opravilo svoj krvavi posel s tem, da je pustilo ustreliti 22 mornarjev. To se je zgodilo koncem decembra 1930.

Kako se ujema krvavi obračun sovjetov s filmom »Potemkin«? Hudobni caristi so že davno poklani ali pregnani, in zaželjena prostost je že zakrila tla nad Rusijo. Zakaj so se uprli koncem leta 1930 pomorščaki na »Profintern« za las tako kakor na »Potemkinu« leta 1912? Mar li niso prevečkrat videli film »Potemkin«? Najbrž je bil ta najnovejši upor poziv na bližnjo revolucijo. Je že nova prostost na pohodu. Vedi Bog — ali, ker je Bog tudi že prognan iz ruskega boljševiškega raja, bo znal Lenin, če bodo sovjeti velikanskemu filmu »Potemkin« postavili ob stran ravnotako znameniti in pomenljivi »Profintern«-film.

★

OBRIŠITE PRAH!

V javnosti se splošno govori, da baje na ljubljanskem kolodvoru leži devet cistern brezdomovinskega vina, ki je prišlo iz Italije. Govori se, da o tem vinu že razpravlja ocenjevalni odbor vin za dravsko banovino v Mariboru. Vsa vinska panoga osobito dravske banovine, ki preživlja najbolj občutno vinsko krizo, čaka nestrpnost in z največjo napetostjo na končen izid, kaj se bo s tem vinom zgodilo.

Šesttedenski kmetijski tečaj v dravograjskem okraju. Kakor lansko le-

Italijanski kapitan Boer in poročnik Barbicinti, ki sta smrtno ponesrečila na letu italijanskih vojni letal iz Italije v Brazilijo.